

Tuusulanjärven ja -jokilaakson kehittämissivisio

Vuorovaikutus ja yhteistyö

9.6.2026

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Yhteisen näkemyksen muodostaminen edellyttää monipuolista vuorovaikutusta

Kehittämisiisityön aikana on käyty laajaa ja monipuolista vuoropuhelua alueen asukkaiden ja ydintoimijoiden kanssa. Työn eri vaiheissa tarjottiin erilaisia tapoja ottaa osaa suunnitteluun ja ideointiin: kyselyitä, työpajoja ja kuntien sisäisiä kommenttikierroksia.

Kesällä 2025 toteutettiin laaja karttapohjainen verkkokysely (Maptionnaire), jolla kerättiin laajasti tietoa ja näkemyksiä siitä, miten aluetta käytetään tällä hetkellä ja minkälaisia kehittämissiideoita Tuusulan ja Järvenpään asukkailla sekä alueella vierailevilla on. Elokuussa 2025 kutsuttiin Tuusulan valtuuston jäsenet tahtotilatyöpajaan ja syyskuussa järjestettiin kehittämisiisiluonnosten esittelemiseksi webinaari ja luonnoksiin liittyvä palautekysely.

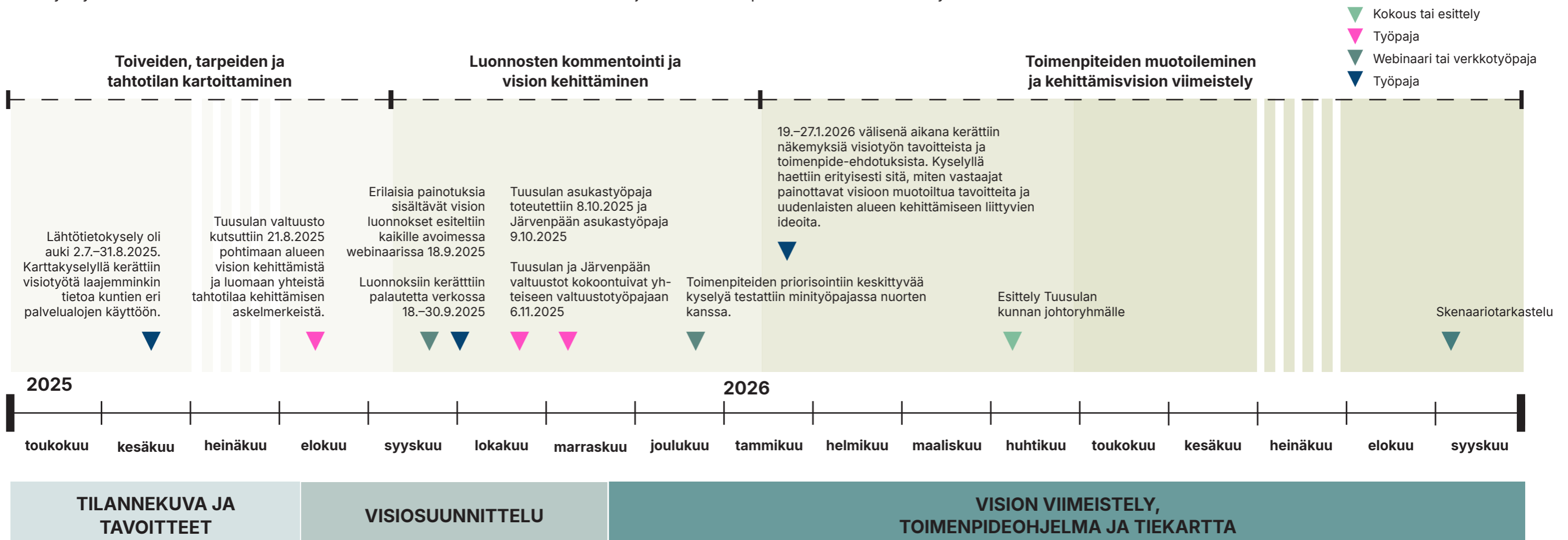
Vision kehittämistä ja eri aikajänteen toimenpiteiden tunnistamista jatkettiin asukas- ja sidosryhmätyöpajoissa lokakuussa. Marraskuussa toteutettiin Tuusulan ja Järvenpään päättäjäille yhteinen työpaja. Tammikuussa avattiin toimenpideohjelmaan liittyvä verkkokysely, jolla kerättiin vastaajien näkemyksiä toimenpiteiden ja tavoitteiden arvottamisesta. Kyselyyn toivottiin vastauksia erityisesti nuorilta ja sitä testattiin pienellä joukolla nuoria joulukuussa minityöpajassa. Lisäksi Keudan opiskelijoita kannustettiin vastaamaan kyselyyn paikan päällä Kirkkotien oppilaitoksessa. Toimenpideohjelman luonnosta työstettiin tammikuun aikana kyselyn ohella sisäisesti Tuusulan ja Järvenpään eri toimialojen edustajien kanssa.

Työssä on hyödynnetty lisäksi tarkastelualueella aiempien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä toteutettujen vuorovaikutusten aineistoja kuten Järvenpään keskustavisiioon liittyvä

asukas- ja yrittäjäkyselyiden sekä VISSI- (vihersiniverkoston yleissuunnitelma) ja VIPU-suunnitelmiin (viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelma) liittyvien kyselyiden tuloksia.

Vuorovaikutustyön tavoitteena on ollut tarjota monia tapoja ottaa osaa suunnitteluun ja ideointiin, jotta jokainen on voinut löytää itselleen sopivan. Monien menetelmien avulla on saatu kerättyä monipuolisemmin tietoa kysymällä samoja asioita eri tavoilla. Laaja osallistumisen tapojen tarjonta tekee myös prosessia näkyväksi samoin kuin sitä miten työ etenee.

Seuraavilla sivuilla esitellään eri vaiheissa toteutetun vuorovaikutustyön vaiheita ja tuloksia yleispiirteisesti. Tarkempia analyysseja voidaan hyödyntää tarpeen mukaisesti esimerkiksi suunnittelussa ja kaavoituksessa.

Sidosryhmiä, osallisia ja alueellisia toimijoita – kehittämissisio ja alueen tulevaisuus on yhteinen asia

Tavoitteena on ollut innostaa niin sidosryhmiä, päätöksentekijöitä kuin asukkaitakin ottamaan osaa visiotyöhön ja ideointiin. Työn alussa käytettiin oheista työpohjaa mukaan kutsuttavien sidosryhmien ja ydintoimijoiden tunnistamiseksi.

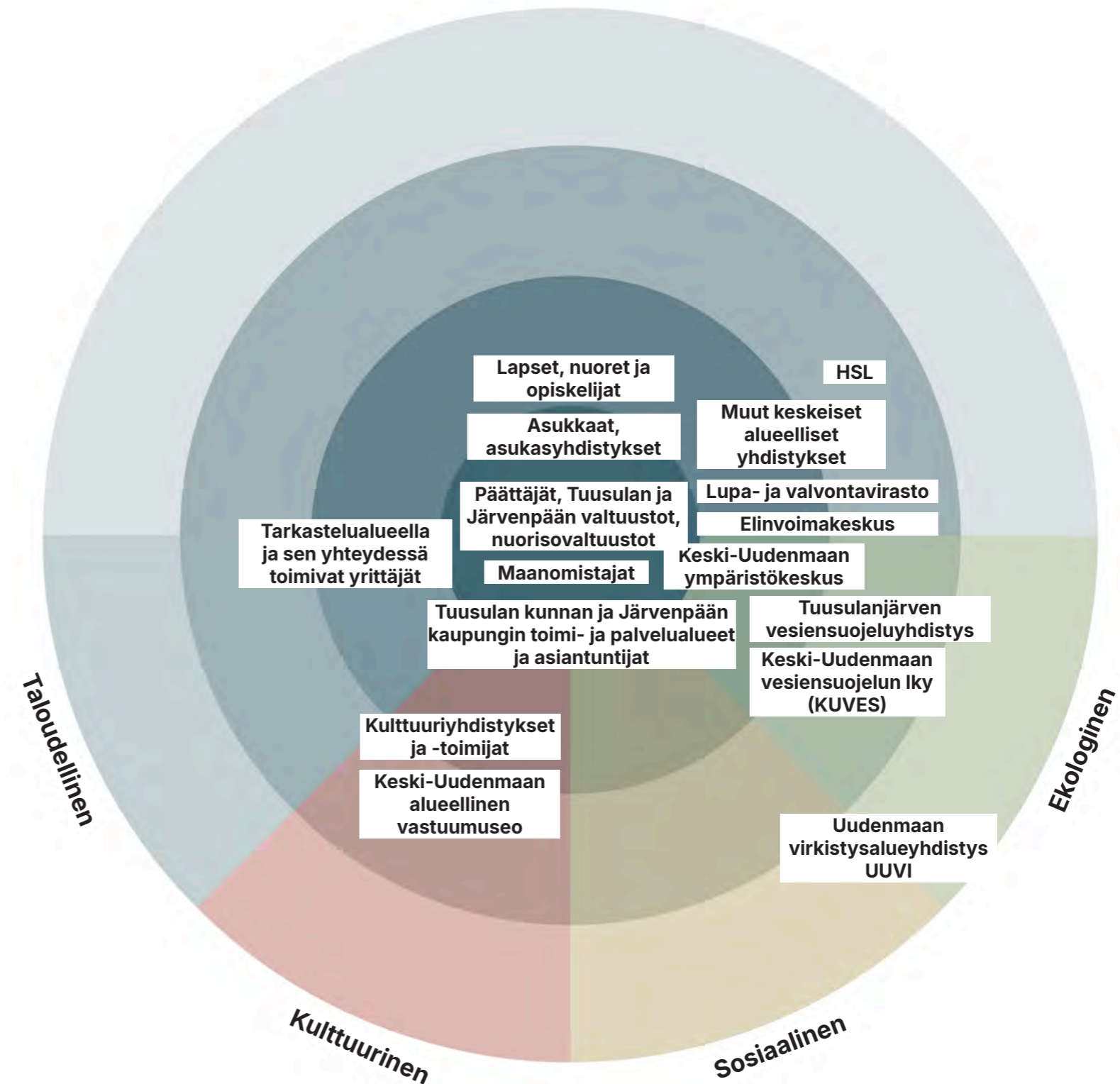
Tuusulanjärven kehittämissisiotyön aikana on järjestetty kaksi työpajatilaisuutta Tuusulan kunnan ja Järvenpään kaupungin päättäjille. Asukkaille ja sidosryhmille toteutettiin omat työpajat loppusyksyllä 2025.

Tuusulan valtuusto kutsuttiin elokuussa tahtotilatyöpajaan (n. 20 osanottajaa). Marraskuussa järjestettiin Järvenpään ja Tuusulan valtuustojen yhteinen ideointityöpaja, johon kutsuttiin myös nuorisovaltuutetut. Tilaisuuteen otti osaa yhteensä 13 Järvenpään kaupunginvaltuutettua ja 20 Tuusulan kunnanvaltuutettua. Tuusulassa järjestettyyn asukastyöpajaan otti osaa yhteenä noin 25 asukasta. Järvenpään asukastilaisuuteen saapui paikan päälle kaksi asukasta.

Sidosryhmätyöpajaan lokakuussa otti osaa 24 alueen kehittämistä kiinnostuneiden yhdistysten, yrittäjien ja muiden toimijoiden edustajaa.

Työn aikana toteutettujen kyselyjen vastaajista suurin osa ilmoitti asuinalueeseen postinumeroalueen Tuusulan kunnan puolelta.

Vesienpuhdistusyhdistys on ollut aktiivinen ja ottanut osaa kaikkiin tilaisuuksiin. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on ollut edustettuna työ- ja ohjausryhmässä. Keskeisten sidosryhmien kanssa on käyty myös erillisiä keskusteluja ja tarjottu mahdollisuutta kommentoida visiota vielä viimeistelyvaiheessa.

Karttakyselyyn saatiin 435 vastaajaa ja yli 2500 karttamerkintää

Kesällä toteutetun karttakyselyn avulla kerättiin tietoa ja näkemyksiä siitä, miten aluetta käytetään tällä hetkellä ja minkälaisia kehittämisideoita Tuusulan ja Järvenpään asukkailla tai alueella vierailevilla on.

Kysely rakentui kolmesta teemaosion: Vapaa-aika ja matkailu; Luonto ja Maisema; sekä Liikenne ja liikkuminen. Vastaajat saivat valita, mihin osioihin halusivat vastata.

Kyselyyn saatiin yhteensä 500 vastausta. Aineistosta poistettiin kaikki sellaiset vastaukset, joissa oli vastattu ainoastaan lähtötietokysymyksiin. Näitä oli 65, joten lopullinen vastaajamäärä oli 435. Suurin osa vastaajista oli paikallisia asukkaita (91 %). Kyselyllä tavoitettiin jonkin verran myös koululaisia ja opiskelijoita (4 %) ja alueen nähtävyyksiin tai luonto- ja kulttuurikohteisiin tutustumaan tulleita (5 %) sekä vierailijoita tai matkailijoita (4 %) ja yrittäjiä (3 %) ja alueen tapahtumiin osallistuneita (3 %). Valtaosa vastaajista oli 35–64-vuotiaita (63 %). Valtaosa vastaajista oli naisia (65 %).

Tavoitteena oli innostaa myös lapsia ja nuoria vastaamaan kyselyyn. Kysely pidettiin auki elokuun loppuun saakka, kesälomakautta pidempään. Koululaisia (13–15-vuotiaat) tavoitettiin jonkin verran koulujen kautta, mutta muutoin nuoria vastaajia kyselyssä on vähän.

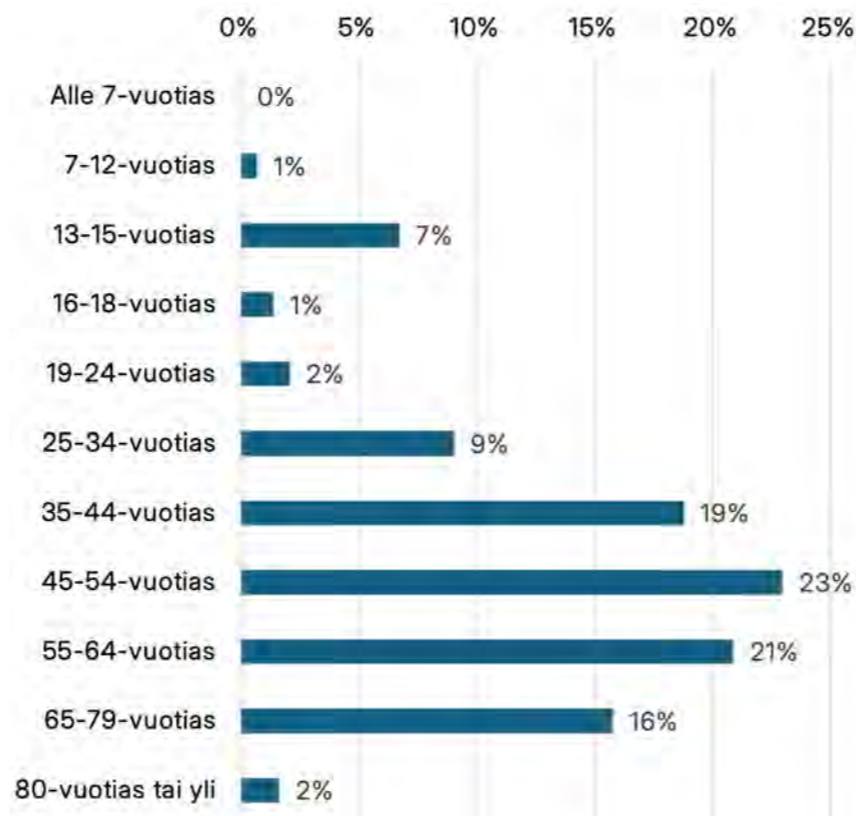
Vastaajien vertailu suhteessa alueen väestöön

Kyselyssä erityisesti nuoret (alle 25-vuotiaat) ovat aliedustettuina. Vastaavasti 35–64-vuotiaiden ikäryhmät ovat aineistossa yliedustettuina. Naiset ovat kyselyssä yliedustettuina suhteessa miehiin. Sukupuolijakauman suhteen on huomattava, että väestötiedoissa henkilöt on luokiteltu binäärisesti naisiin tai miehiin, kun taas kyselyssä oli mahdollista valita myös muu tai jättää vastaamatta kysymykseen.

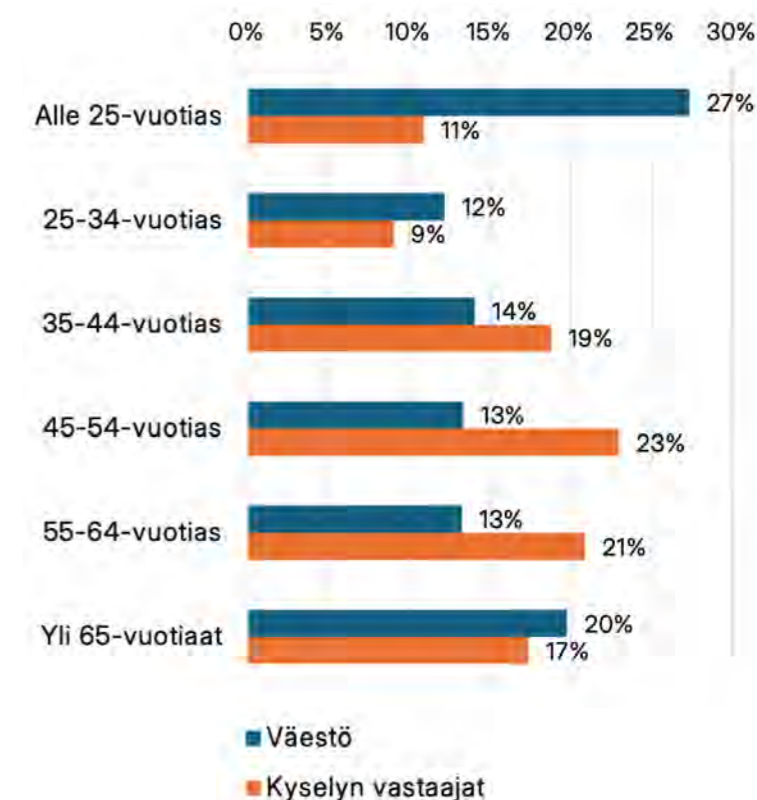
Vastausten käsittely

Vastaukset käsiteltiin niin, että yksittäisiä vastaajia ei voida tunnistaa. Kerätty aineisto on laaja ja kyselyllä haluttiin kerätä tietoa visiotyön tarpeita laajemmin. Kerättyä tietoa käytetäänkin visiotyön lisäksi Tuusulan ja Järvenpään muussa kehittämisessä, suunnittelussa ja viestinnässä.

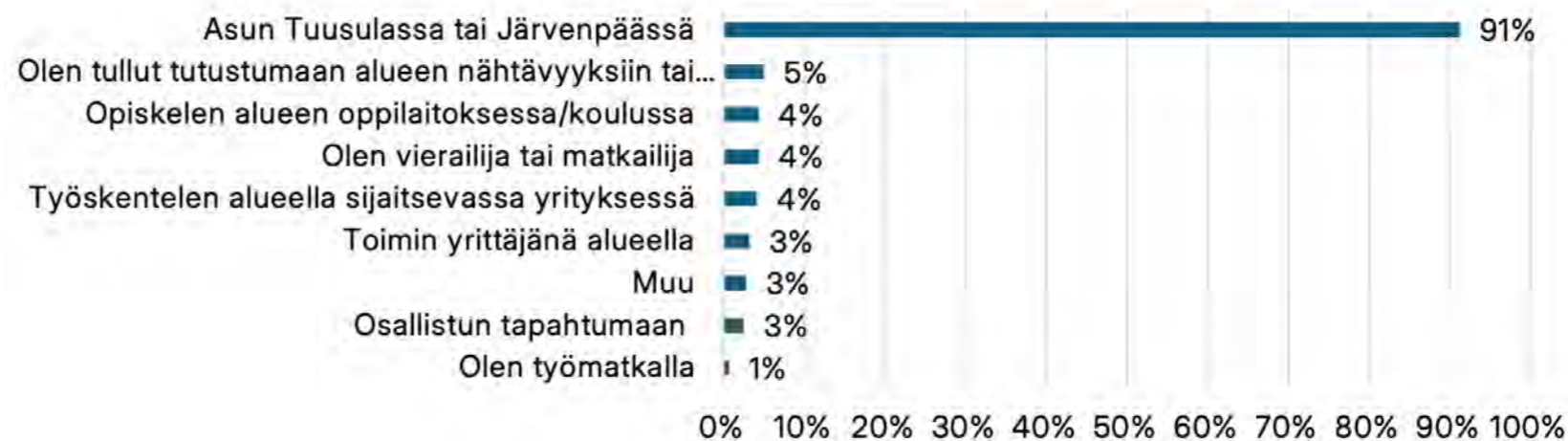
Mihin ikäryhmään kuulut? (n=431)

Kyselyn vastaajien ikäjakauman vertailu Tuusulan ja Järvenpään väestön ikäjakaumaan (kysely n=431, väestötiedot n=89 096)

Mikä on suhteesi Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueeseen? (n=435)

Karttakysely: Mitä Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueella mieluiten tehdään?

Kyselyn tulokset tukevat muita vuorovaikutustyön havaintoja siitä, että ulkoilu- ja virkistysalueet, vapaa-ajan palvelut samoin kuin kulttuuri- ja taidekohteet ovat etenkin alueen asukkaille tärkeitä ja niitä käytetään paljon.

Kyselyn alussa vastaajia pyydettiin järjestämään tärkeysjärjestykseen, mitä alueella mieluiten tehdään. Ensimmäiseksi nostettiin eniten ulkoiluun, liikkumiseen ja virkistytymiseen liittyviä ajanviettämisen tapoja. Kysymyksen saatiin yli 400 vastausta.

Yli puolet vastaajista nosti tärkeimmäksi tekemiseksi ulkoilun, liikkumisen ja virkistytymisen. Jos lasketaan mukaan vesillä tapahtuva ulkoilu ja toiminta (uinti, kalastus, veneily tai muu vesillä liikkuminen) sekä luonnon tarkkailu, vastaajista 75% pitää ulkoilua sekä luonnossa ja järvellä liikkumista tärkeimpänä aktiviteettina ja ajanviettona tarkastelualueella. Yksittäisinä aktiviteetteina kalastus, veneily ja muu vesillä liikkuminen jäi vastaajien sijoituksissa marginaalisemmaksi kuin muu ulkoilu, virkistytymisen ja luonnossa liikkuminen.

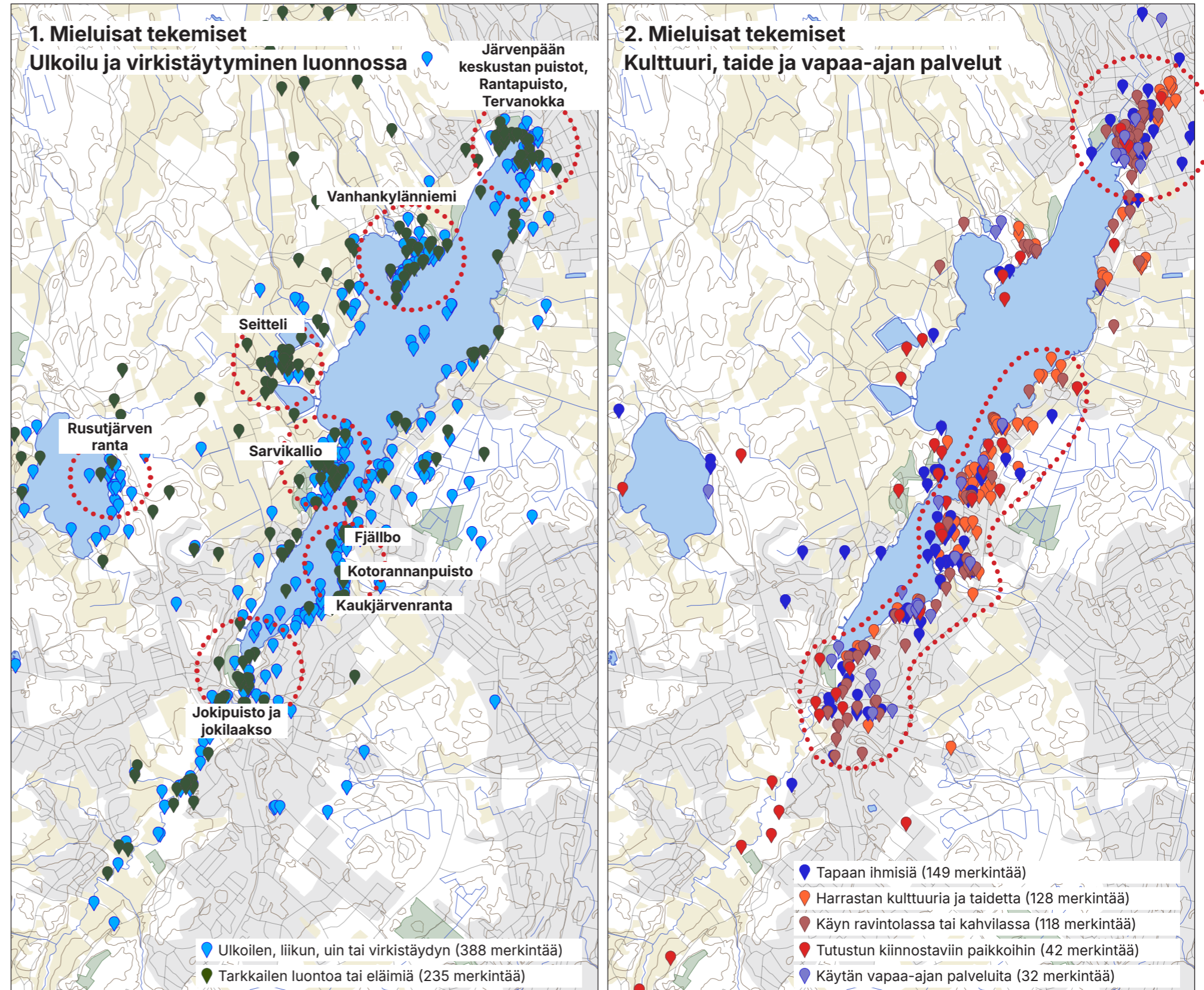
Seuraavaksi mieluisimmaksi tekemiseksi nostettiin kulttuurin ja taiteen harrastaminen sekä ihmisten tapaaminen ja ravintoloissa tai kahviloissa käyminen.

Mieluisat tekemiset kartalla

Vastaavia tekemisiä pyydettiin sijoittamaan kartalle. Ulkoiluun, virkistytymiseen ja luonnon tai eläinten tarkkailemiseen liittyviä paikkoja ja kohteita merkittiin kartalle yli 640 (kuva 1).

Merkintöjen määrää ei ollut rajoitettu, joten yksittäisen vastaajan oli mahdollista merkitä useita kohteita kartalle eikä merkintöjen määrää voi arvioida suhteessa vastaajien määrään. Merkintöjen määrästä voi kuitenkin päätellä yksittäisten kysymysten tai teemojen kiinnostavuutta vastaajille – mitä enemmän merkintöjä, sitä tärkeämpi ja inspiroivampi teema.

Taiteen ja kulttuurin harrastaminen ja vapaa-ajan palveluiden käyttäminen (kuva 2) painottuu odotetusti järven itärannan kulttuuri- ja taidekohteisiin, ml. tapahtumapaikat kuten Krapi.

Karttakysely: Luontoarvot ja lähiluonnon saavutettavuus alueen veto- ja pitovoimatekijöinä

Tarkastelualueella liikutaan ja retkeillään paljon ulkona. Luontoarvot ja lähiluonnon saavutettavuus nähdään alueen veto- ja pitovoimatekijöinä – asioina, joista alue tunnetaan ja joiden vuoksi Tuusulaan tai Järvenpään muutetaan.

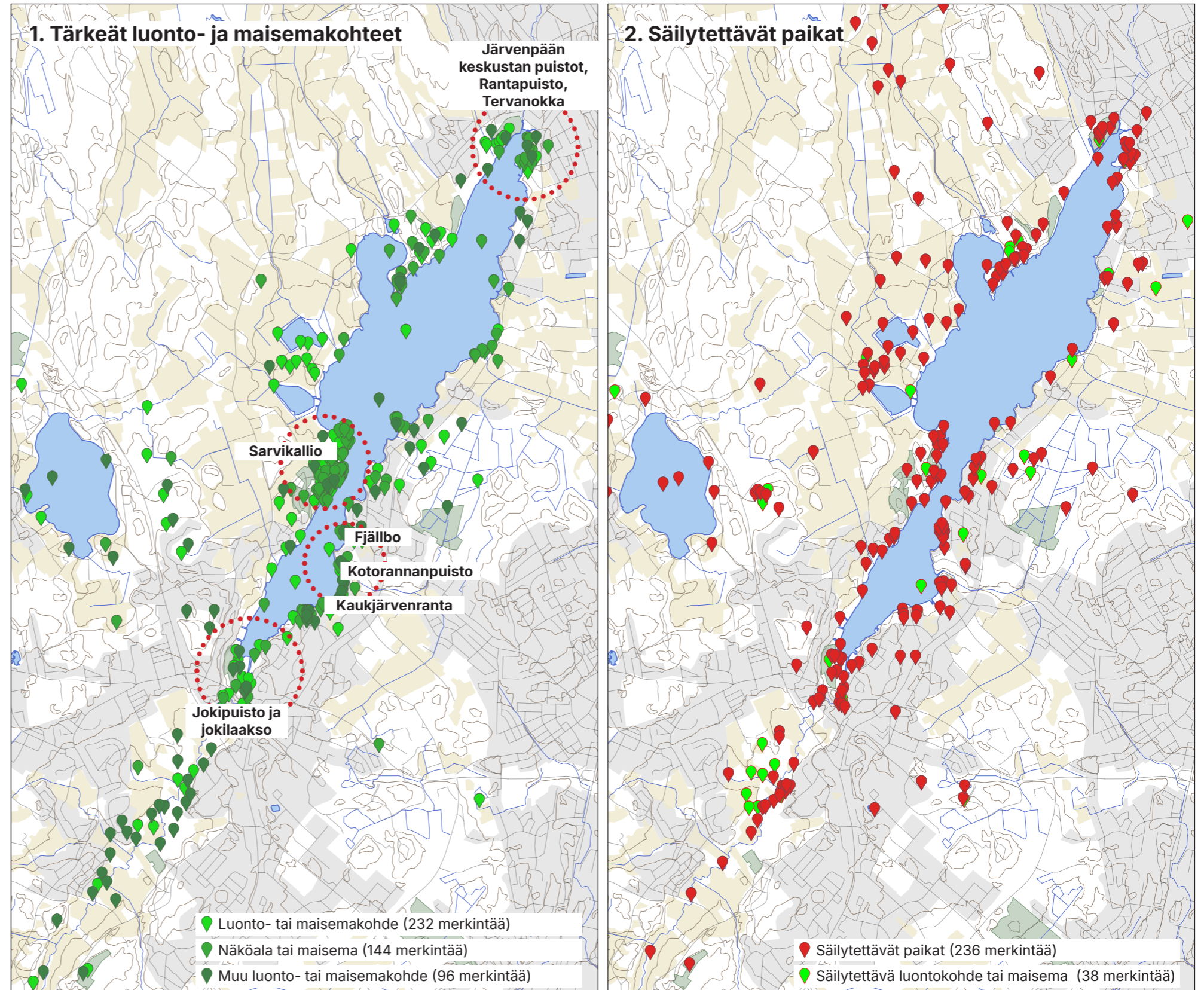
Luonto- ja maisema -teeman alla kartoitettiin vastaajille tärkeitä luontoarvoja sekä ehdotuksia kehitettävistä ja säilytettävistä paikoista. Eniten merkintöjä kohdennettiin Sarvikallion (n. 60 merkintää); Tuusulanjokilaakson (25 merkintää); Fjällbon, Kotorannanpuiston ja Kaukjärvenrannan muodostaman puistoalueen (yli 30 merkintää); sekä Järvenpään keskustan puistojen (20 merkintää) alueille.

Karttamerkintöjä pyydettiin täydentämään sillä, miten usein ja mihin vuodenaikaan paikassa vierailaan. Kesäisin uimaranat ovat asukkaille tärkeitä ja järvellä purjehditaan, melotaan ja kalastetaan. Lintujen tarkkailu painottuu kevät- ja syysmuuton aikoihin. Jäärata ja jäälle tehdyt hiihtoladut ovat suosittuja talvisin. Lähiluontokohteissa ja ulkoiluun ja virkistytymiseen liittyvissä paikoissa kuten Sarvikalliolla ja rantojen puistoissa vierailaan usein ja ympäri vuoden.

Säilytettävät paikat

Säilytettäviä paikkoja (kuva 2) merkittiin runsaasti, yhteensä lähes 300. Kohteita merkittiin tasaisesti järven ympäri ja niissä toistuu muiden merkintöjen yhteydessä tunnistettuja paikkoja: Sarvikallio, Fjällbo, järven pohjoisosan ranta-alueet ja -puistot, Vanhankylänniemi sekä jokilaakso ja Jokipuisto. Lisäksi merkittiin yleisiä uimapaikkoja ja rantoja, lintupaikkoja sekä yksittäisiä niitty- ja metsäkohteita ja maisemia.

Kyselyllä kerättiin myös konkreettisia ideoita alueen luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi ja kartoitettiin luontokohteisiin kohdistuvia kehittämissideoita. Kehittämissideoissa korostuu veden laatuun, rantojen saavutettavuuteen ja järvinäkymiin liittyvät toivomukset kuten vesistöjen kunnostustoimien jatkaminen, näkymien avaaminen järvelle ja rantojen rehevöitymisen estäminen. Kuitenkin myös ruovikkoisia ja luonnontilaisia rantoja toivotaan säilytettävän. Huolia rakentamisen vaikutuksista lähiluonto- ja rantakohteisiin esitettiin myös.

Karttakysely: Alueella kävellään ja pyöräillään niin arkena kuin vapaa-ajallakin

Vastaajat kertovat liikkuvansa alueella kävellen ja pyöräillen niin vapaa-ajalla kuin arkenakin. Arkiliikkumiseen käytetään paljon yksityisautoa. Vapaa-aikana autoa käytetään jonkin verran vähemmän.

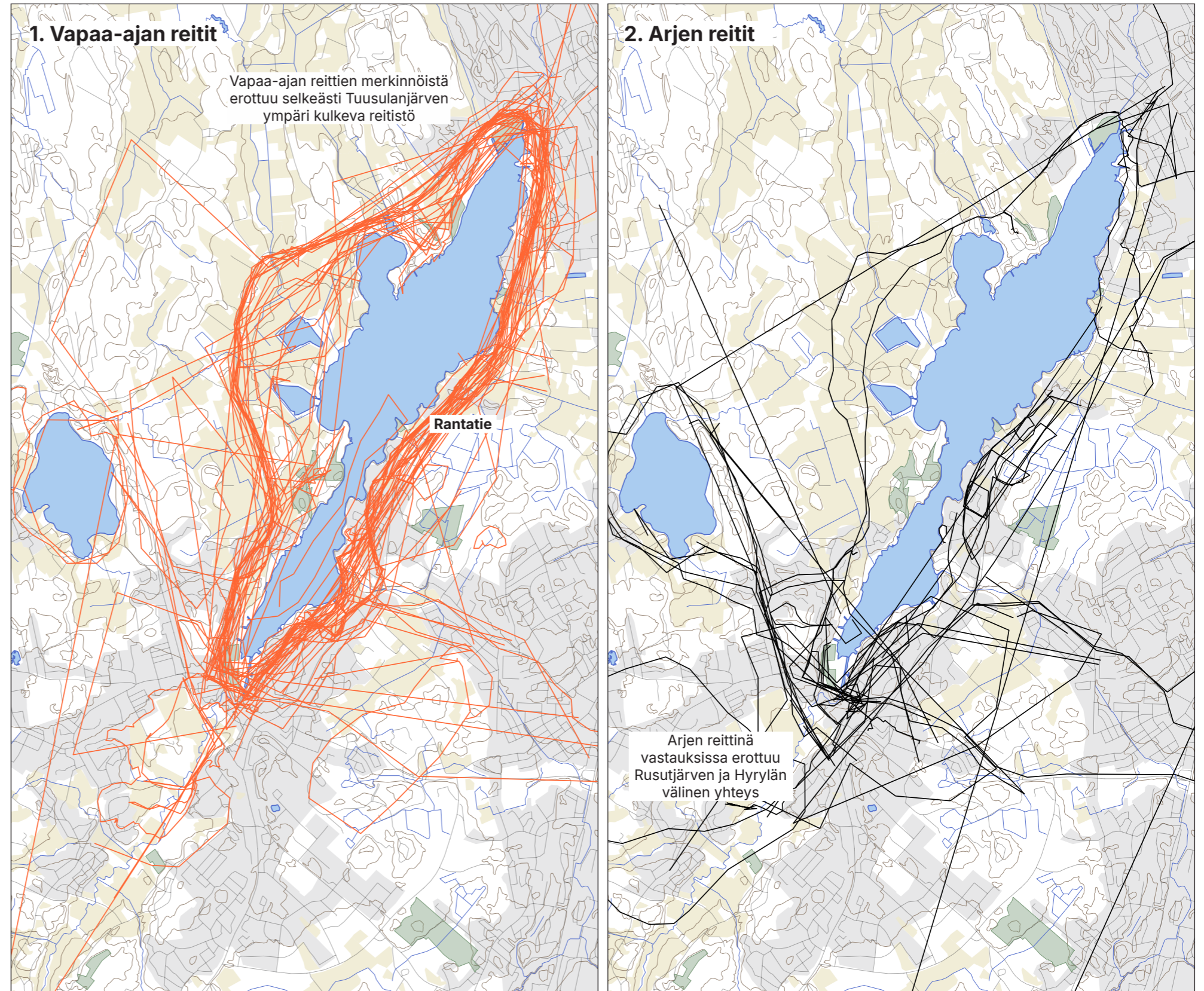
Alueella liikkumista kysyttiin kyselyssä eri tavoin. Kyselyssä pyydettiin merkitsemään vapaa-ajan ja arjen reittejä. Lisäksi oli mahdollista jättää ehdotuksia kehitettävistä ja säilytettävistä reiteistä. Kyselyn kaikkien osioiden karttamerkintöihin oli mahdollista liittää tieto siitä miten helppoa kohteeseen on saapua ja millä kulkuvälineellä vastaaja tavallisesti kohteeseen saapuu.

Vapaa-ajan reiteissä (kuva 1) korostuu Tuusulanjärven ympäri kulkevan reitin merkitys. Arjen reitistöjä (kuva 2) merkittiin muun muassa Rusutjärven ja Hyrylän välille sekä Hyrylään ja Järvenpään keskustan alueille ja niiden välillä liikkumiseen sa-
moin kuin Keravan ja Helsingin suuntaan.

Kehitettävänä reiteinä merkittiin muun muassa Tuusulanjärven ympäri kulkeva reitti sekä Järvenpään ja Hyrylän välinen akseli. Yksittäisenä kehityskohteenä kyselyssä nostettiin tarve Rantatien perusparannustöille ja tien turvallisuuden kehittämiseksi.

Säilytettävänä yhteytenä tai reittinä mainittiin niin ikään järven ympäri kulkeva reitti sekä yhteys Keravalle.

Omaa autoa käytetään alueella paljon, mutta moniin kohteisiin myös keskustarakenteiden ulkopuolella saavutaan kävellen ja polkupyörällä. Lisäksi järven yli saapuminen ravintoloihin tai tapahtumiin veneellä tai jäätä pitkin kävellen mainittiin.

Karttakysely: Tuusulanjärven helmikohteet eli vastaajien suosikkikohteet

Vastaajia pyydettiin merkitsemään omia suosikkipaikkojaan alueella. Kartalle merkittiin yhteensä 280 paikkaa ja kohdetta. Merkintöjä kohdennettiin erityisen paljon Sarvikallion sekä Rantapuiston ja Tervanokan alueille.

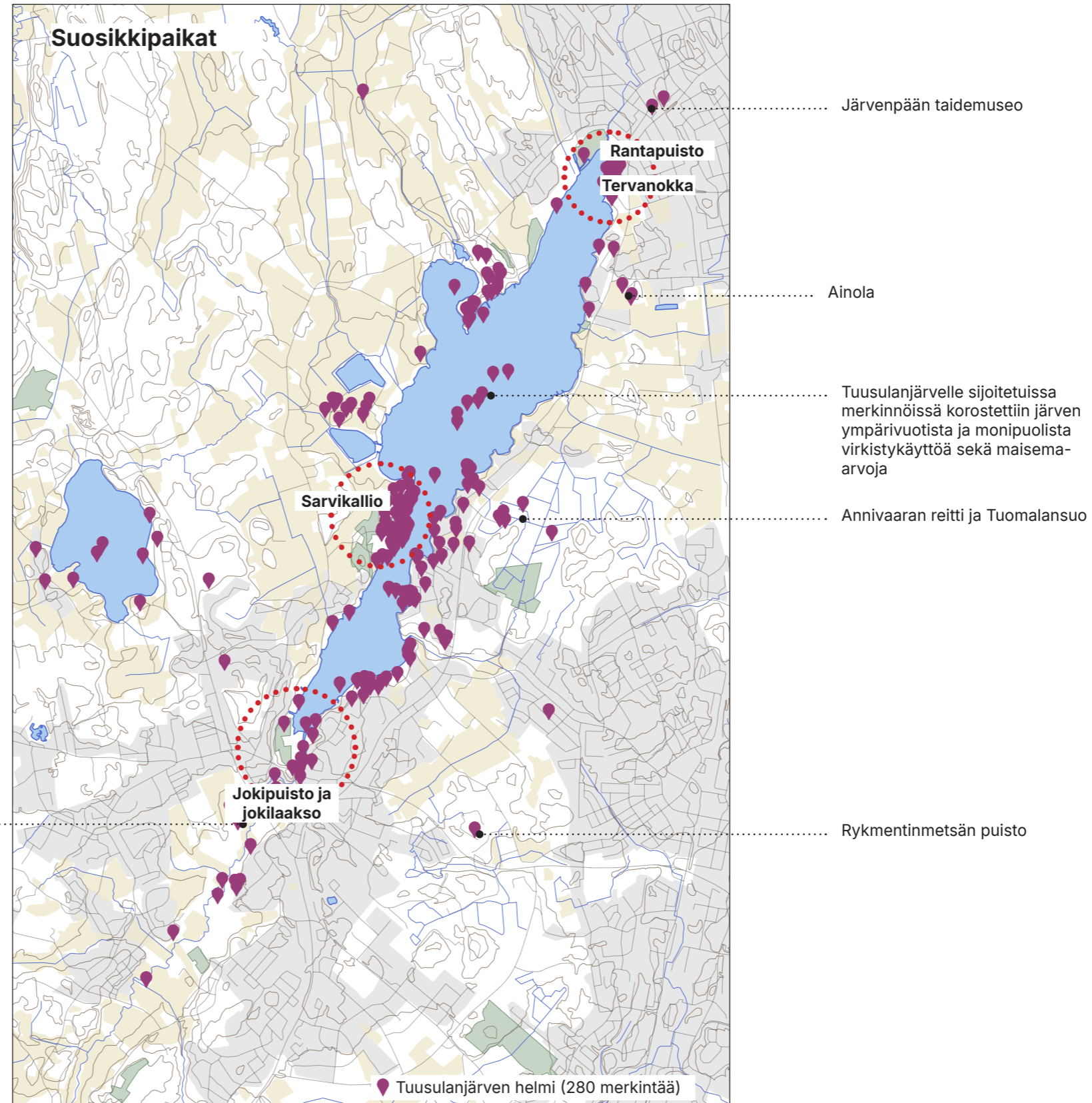
Useampia merkintöjä sijoitettiin lisäksi Vanhankylänniemeeseen, Halosenniemeen, Tuusukodon ja Tuusulan kirkon rantaan, Fjällbon alueelle sekä Jokipuistoon.

Karttamerkintään oli mahdollista kirjoittaa mistä paikasta on kyse ja mikä tekee siitä vastaajan mielestä Tuusulanjärven ja jokilaakson alueen helmen. Vastausta sai täydentää lisäksi kertomalla mihin vuodenaikaan paikka on parhaimmillaan.

Yksittäisiä mainintoja saatiin lintuharrastajilta liittyen lintujen tarkkailupaikkoihin etenkin kevät- ja syysmuuton aikoihin. Rusutjärvi ja sen ympäristö (rannat ja metsät) mainittiin myös. Myös omia tontteja tai oman kodin ranta-alueita merkittiin.

Helmikohteiden merkinnät kertovat vastaajien arvostuksista, mielipaikoista sekä tekemisistä alueella.

Jokilaaksoon liittyvissä merkinnöissä vastausta perusteltiin maisema-, luonto- ja virkistysarvoilla. Lisäksi linnustoon ja lintujen tarkkailuun liittyviä helmikohteita merkittiin myös jokilaakson alueelle.

Terveisiä tulevaisuudesta! Postikortit vuodelta 2040

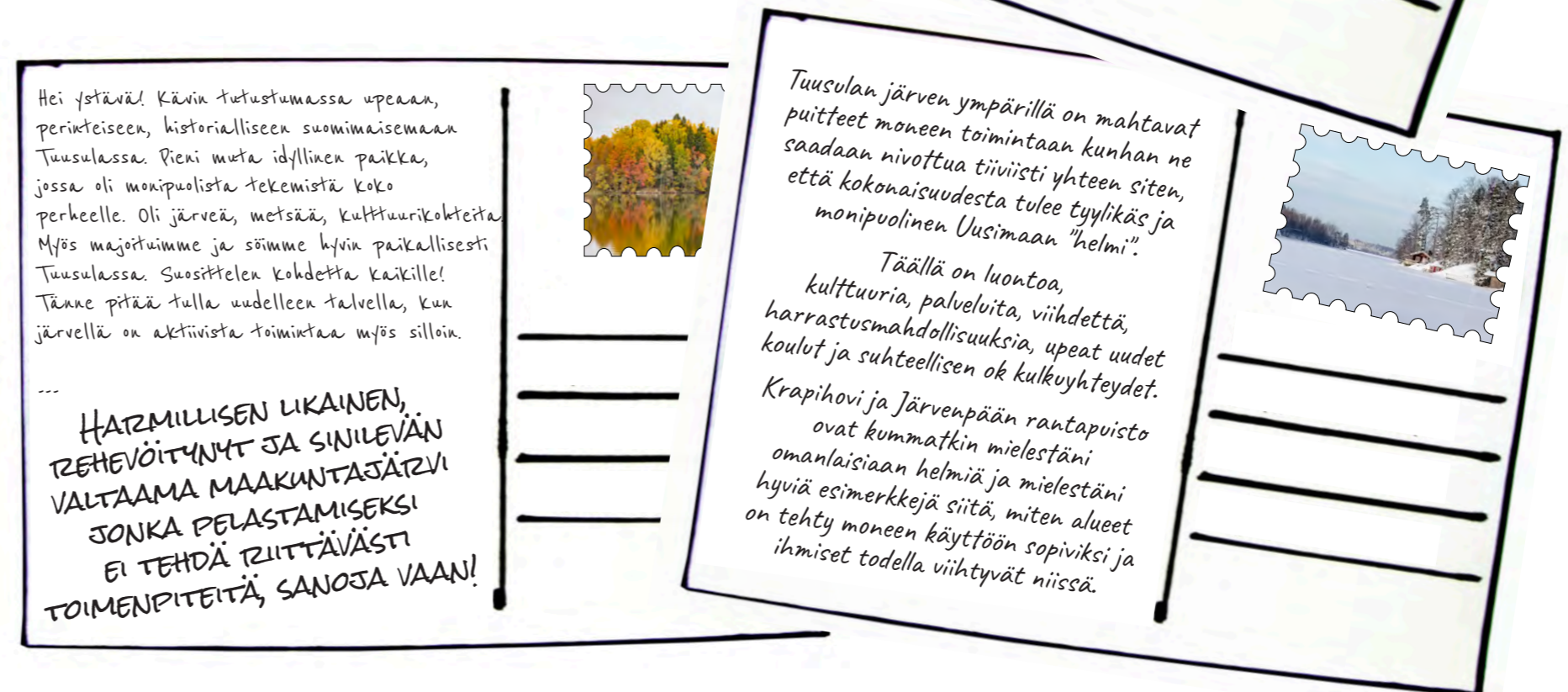
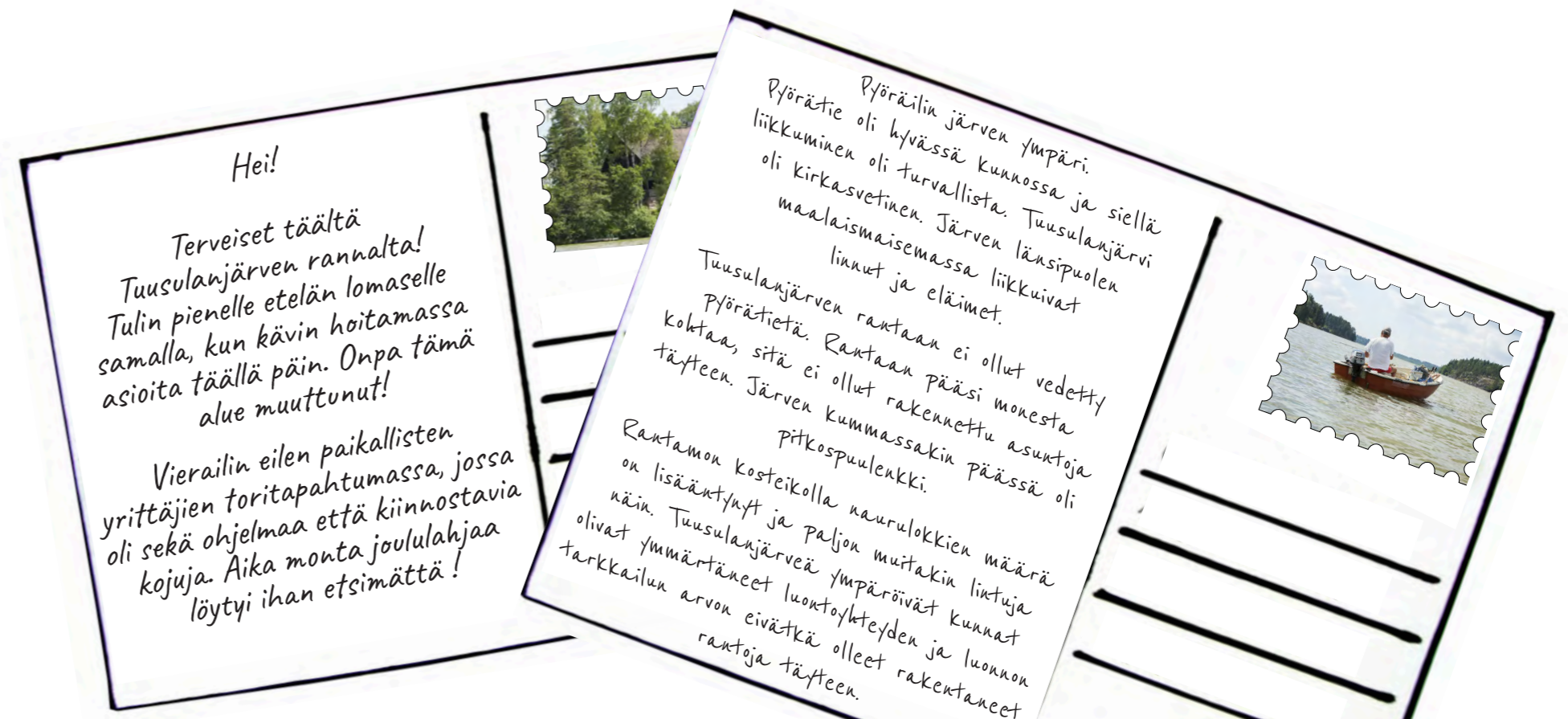
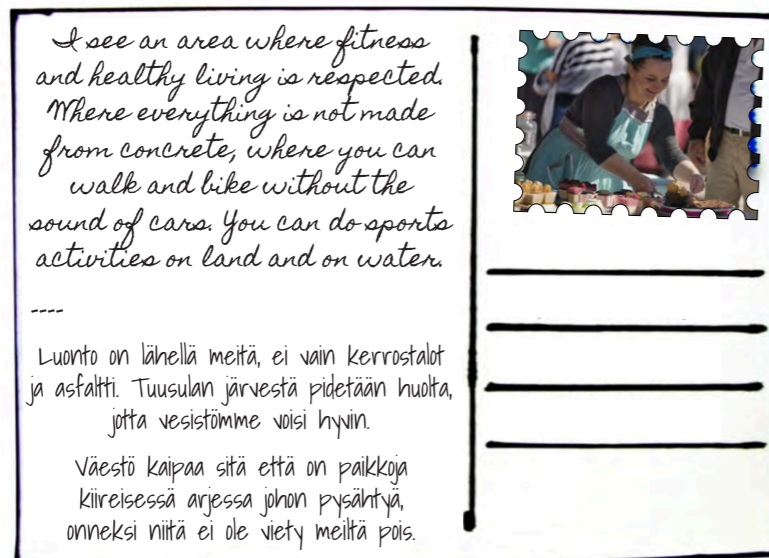
Kyselyn lopuksi vastaajilla oli mahdollisuus kertoa terveisiä tulevaisuudesta. Tehtävänä oli kirjoittaa postikortti ystävälle käynnistä Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueella vuonna 2040. Postikortteja innostuttiin kirjoittamaan yhteensä 89.

Postikorteissa kirjoitetaan kokemuksista alueella – palveluista, luonnosta ja siitä mitä on tehty vierailijan tai asukkaan näkökulmista. Suurimmassa osassa korteista kuvataan toivottua tulevaisuutta alueesta. Yksittäisiä terveisiä on kirjoitettu myös uhkakuvien toteutumisen näkökulmasta.

Alueen luontoarvot, luonnossa liikkuminen ja ulkoilumahdollisuudet korostuvat myös näissä tuloksissa. Huolta aiheuttaa nykyisten toimenpiteiden pitkäaikaiset vaikutukset esimerkiksi luonnonläheisyyden ja luontoarvojen säilymiseen. Myös yrittäjyyteen ja tapahtumallisuuteen liittyviä tavoitteita on nostettu näissä terveisissä ja tulevaisuuskuvin esille.

Korteista ja tulevaisuuden terveisistä saatiin tukea muilla tavoilla kerätyille ideoille ja tavoitteille, mutta korteista voitiin tunnistaa myös kokonaan uusia ideoita.

Oheissa on esitetty vain valikoima erilaisista terveisistä. Kaikki kortit on kuitenkin luettu. Postikorteista olisi mahdollista tehdä esimerkiksi taidenäyttely tai käyttää niitä some-viestinnässä.

Tuusulan kunnan valtuutettujen tahtotilatyöpajassa visioitiin alueen tulevaisuutta

Tuusulan valtuutetut kutsuttiin tahtotilatyöpajaan elokuussa 2025. Tavoitteena oli keskustella kehittämisen painotuksista liittyen Tuusulanjärven alueen kehittämisen tavoitteisiin ja siten muodostaa yhteinen näkymys vision painotuksista.

Työpajassa visioitiin alueen tulevaisuutta ja muodostettiin yhteistä näkymystä niistä kehittämistä ohjaavista tavoitteista, joilla haluttua tulevaisuutta toteutetaan. Osallistujilta kysyttiin mitä Tuusulanjärven ja -jokilaakson sekä Rusutjärven kehittämisessä painotetaan vuonna 2040 ja mitä se tarkoittaa tämän päivän päätösten valossa. Tehtävän avulla pohdittiin alueellisen kehittämisen strategisia lähtökohtia, jotka auttavat käytännön valinnoissa: Millaisia seurauksia eri painopisteillä on elinvoimalle, sivistykselle, elämänlaadulle ja yhteisöllisyydelle?

Keskustelua ja työskentelyä alustettiin kuvaamalla maankäytön strategisten painopisteiden toimintaympäristön muutoksia:

- Asuminen: Kaupungistumisen jatkuminen vs. sen vastaimiöt. Mikä mielletään asumisen laaduksi?
- Matkailu: Välimeren matkailun kääntyminen. Massaturismin vastustus suosikkikohteissa. Vanha ja uusi luksus.
- Luonto: Kova paine ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä luontotuhon estämiseen.

Kaikissa teemoissa on kysyntää kestäville ratkaisulle, mikä luo potentiaalia elinvoiman ja taloudellisen tasapainon näkökulmasta. Strateginen painotus voi edistää, mutta myös hidastaa tai jopa estää joidenkin muiden tavoitteiden mukaista kehitystä. Ajatusten virittäjänä käytettiin ns. tulevaisuuspyöriä (kuvat oikealla). Tulevaisuuspyöriin valittiin esimerkinomaisia vaikutuksia.

Osanottajat jaettiin kolmeen pienryhmään. Jokaisessa ryhmässä oli 5-6 osallistujaa. Ryhmiä pyydettiin arvioimaan erityisesti matkailun, luontoarvojen ja asumisen kehittämisen painotuksia ja näiden yhteensovittamista.

Luonnon merkitystä korostettiin kaikissa ryhmätöissä. Vuonna 2040 luonto toimii asukkaiden ja matkailijoiden virkistyslähteenä, ja alueiden reitistö on kunnossa. Tuusulanjärven vedenlaatu on kunnossa, ja asutus on tarpeeksi kaukana rannasta. Rusutjärven yhteydessä korostui paikallisyhteisön elinvoima.

Vuonna 2040 Tuusulanjärvi on...

...matkailua ja luontoarvoja yhdistävä kuntalaisten olohuone ja hyvinvointijärvi.

- Luonto sosiaalisena alustana
- Järven kunnostaminen ja rantojen siistiminen
- Yleisiä rantoja ja uimapaikkoja
- Luonto sosiaalisena alustana

Vuonna 2040 Tuusulanjokilaakso on...

...aktiivisessa virkistyskäytössä oleva lähiluontokohde.

- Kävelyn ja pyöräilyn reitit kuntoon
- Reittisuunnitelmien toteuttaminen
- Jokilaakson hoitosuunnitelma virkistyskäyttö mahdollistaen

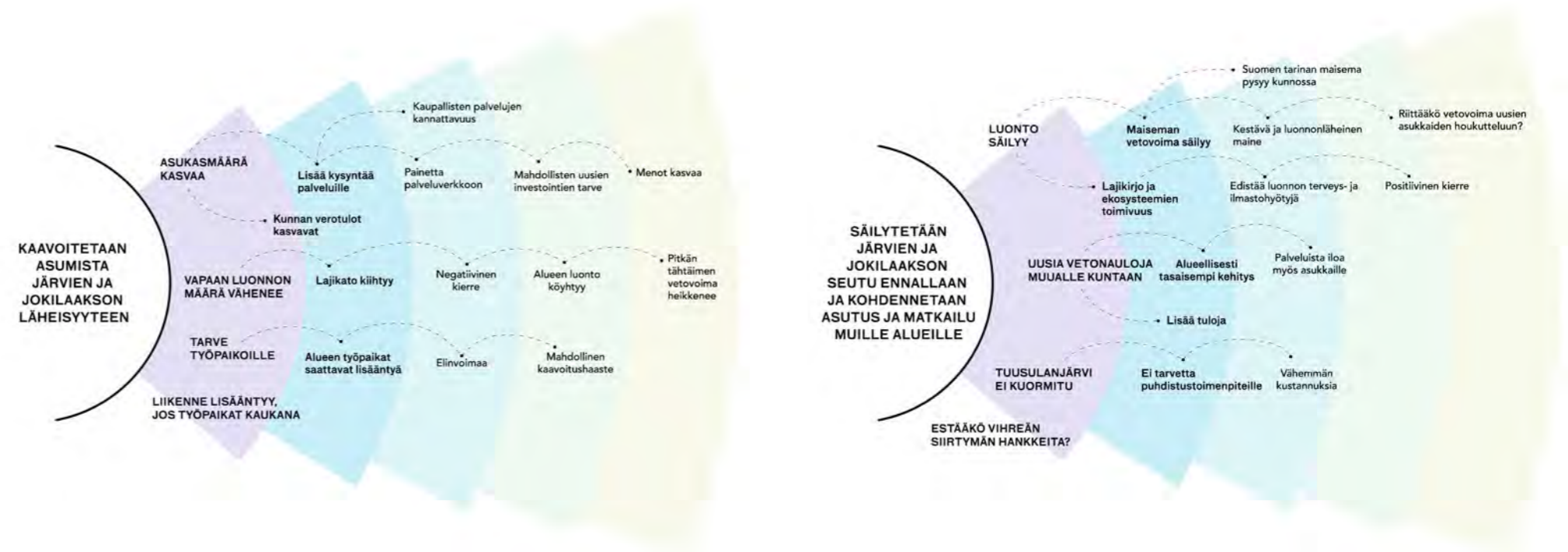
Vuonna 2040 Rusutjärvi on...

...maaseutumainen virkistyskohde hyvinvoivan kylän kupeessa.

- Kehitetään asukkaiden lähiluontokohteena, mutta kaikki ovat tervetulleita
- Tehdään kyläkaava
- Järven virkistyskäyttö on jonkin verran nykyistä aktiivisempaa
- Maaseutumaisuus säilytetään

Esimerkkejä tulevaisuuspyöristä

Tulevaisuuspyörä on tapa tutkia ilmiön tai päätöksen seurauksia pidemmälle kuin ensimmäisiin, välittömästi nähtäviin tai tavoiteltaviin asioihin.

Erilaisia painotuksia sisältävien kehittämissivision luonnosten esittely ja kommentointi

Lähtötietojen, kyselyn ja Tuusulan valtuuston tahtotilatyöpajan tulosten pohjalta laaditut kolme erilaisia painotuksia sisältävää kehittämissivision luonnosta esiteltiin kaikille avoimessa Teams-webinaarissa 18.9.2025.

Webinaarin osanottajien määrä vaihteli tilaisuuden aikana 20-35 henkilön välillä. Luonnosten avulla asukkailta ja muilta alueen kehittämisestä kiinnostuneilta haluttiin kerätä palautetta ja näkemyksiä eri tavoitteiden ja ideoiden painottamiseen.

Samassa yhteydessä visiotyölle luotiin nettisivu työn etenemisestä tiedottamiseen ja aineistojen jakamiseksi.

Webinaarissa esiteltiin luonnoksiin kerättiin palautetta verkkokyselyllä (Maptionnaire) tilaisuuden jälkeen. Kyselyssä kaikkiin kolmeen vision luonnokseen oli mahdollista kirjata palautetta ja kommentteja. Luonnoksista pyydettiin kertomaan, mitä ehdotuksia tai luonnoksen ideoita pidetään hyvinä, mistä ideoista ei pidetä ja millä tavalla luonnosta haluaisi täydentää. Palautetta pyydettiin jättämään kommentteina ja merkintöinä karttaesityksen päälle, mutta myös luonnoksen strategisia lähtökohtia ja tavoitteita sai kommentoida jättämällä palautetta avovastauskenttään. Palautetta jätti kaiken kaikkiaan 100 vastaajaa.

Seuraavilla sivuilla esitetään kommentoitavana olleet kehittämissivision luonnokset ja yhteenveto saadusta palautteesta. Palautteen ja aiemman vuorovaikutuksen pohjalta parhaina pidetyt ideat, strategiat ja tavoitteet koottiin yhteen kehittämissivision jatkotyöstämistä varten.

Yksikään näistä kolmesta luonnoksesta ei ole sellaisenaan ollut kehittämissivision lähtökohta eikä luonnoksissa esitetty kaikkia mahdollisia tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä tai ideoita.

Ohjelma

17.30-17.40	Tilaisuuden avaus <i>Pilvi Nummi, Asiantuntijat N+1 Oy</i> <i>Kehittämispäällikkö Suvi Kaski</i>
17.40-17.50	Katsaus lähtötietokyselyn ja Tuusulan valtuuston tahtotilatyöpajan tuloksiin <i>Tiina Merikoski, Lunden Architecture Company</i>
17.50-18.20	Visioluonnosten esittely <i>Ella Aho, Lunden Architecture Company</i>
18.20-18.30	Kysymyksiä ja kommentteja

Webinaarin esittelyosuudet tallennetaan. Yleisöä pyydämme pitämään **kameran ja mikrofonin suljettuna** tallennuksen ajan.

Visiotyön tavoitteet

- **Päivittää ja palauttaa mieleen näkemystä alueen kehittämisen tahtotilasta ja sitä edistävästä toimenpiteistä.** Tarkastelualue aiempaa laajempaan, mukana myös jokilaakso ja Rusutjärven ympäristö.
- **Aktivoida toimijoiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja vuoropuhelua.** Työn on tarkoitus toimia erityisesti kunnan, mutta laajemminkin alueen toimijoiden työn koordinaation apuvälineenä sekä alueen kehittämistyön ns. sateenvarjona.
- **Teemallisesti vision tarkastelukulmana painottuvat viher- ja vapaa-ajanpalvelut sekä matkailu ja markkinointi,** mutta tarpeellisin osin visiossa huomioidaan myös muut maankäyttömuodot.
- **Lopputuotoksena alueen kehittämisen tiekartta, jossa toimenpiteet järjestellään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä toteuttaviin huomioiden toimenpiteille arvioidut vaikutukset.**

Kehittämisvision luonnos 1: Monimuotoisen luonnon ehdoilla

Ensimmäisessä kehittämisvision luonnoksessa painotettiin alueen luontoarvoja. Luonnon ehdoilla kehittäminen asettaa reunaehdoja toimenpiteille ja tavoitteille, joiden yhteensovittaminen muun maankäytön kanssa voi paikoin olla haasteellista.

Luontoarvoja painottavan luonnoksen strategiseksi lähtökohdaksi asetettiin Tuusulanjärven ja -jokilaakson sekä Rusutjärven ympäristön kehittäminen monilajisena ja -muotoisena elinympäristönä. Luonnoksen keskeinen tavoite on jättää tilaa tulevaisuuden tarpeille, edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista ja -muutoksiin varautumista sekä kasvattaa alueen positiivista mainetta luonnonläheisenä ja ekologisena asuinalueena.

Strategiaan liittyvät ideat toimenpiteistä ovat luontoa ja monimuotoisuutta suojelevien ohella parantavia, täydentäviä, lisääviä ja hoitavia. Toimenpiteillä kasvatetaan luonnon monimuotoisuutta, edistetään ekologista uusiutumiskykyä sekä parannetaan habitaattien ja viheralueiden kytkeytyneisyyttä.

Ensimmäiseen luonnokseen saatu palaute

Luontoarvoja painottavaan luonnokseen jätettiin 69 "Hyvä ehdotus" -merkintää, mikä oli lukumääräisesti eniten verrattuna muihin luonnoksiin. Kriittisiä merkintöjä tehtiin vain kolme, joista yhdessä nostettiin esille maanomistajien kanssa tehtävän yhteistyön merkitys ja yhdessä jätettiin huomio koskien alueiden ennallistamista. Luonnosta täydentäviä merkintöjä jätettiin 27. Merkinnöissä on paljon hyvin konkreettisia ja paikkasidonnaisia ideoita, joita voidaan tarkastella osana toimenpideohjelmia ja mahdollisia tarkemman suunnittelun vaiheita.

Avovastauksina saatiin 43 kirjausta, joissa enimmäkseen annettiin tukea luontoarvojen säilymistä varmistamiselle ja monimuotoisen luonnon lisäämiselle. Kaksi kirjausta oli ehdotettuja tavoitteita vastustavaa. Palautteissa painotetaan rauhallisen luontomatkailun edellytysten turvaamista sekä vesistöjen kunnostamiseen, rantojen raivaamiseen ja näkymien avaamiseen liittyviä luonnonhoidollisia tarpeita. Alueelle sijoittuvan rakentamisen ja turismin kasvattamiseen suhtaudutaan kielteisesti tai varauksella. Kehitystoiveina nostetaan esiin muun muassa luonnollisten melusteiden lisäämistä, veneily- ja ulkoilupalveluiden kunnostamista sekä yhteistyötä vieraslajien torjunnassa ja hulevesien hallinnassa.

Kehittämisvision luonnos 2: Luonnonläheinen ja ekologinen asuminen keskiössä

Toisessa kehittämisvision luonnoksessa painotettiin alueen kehittämistä luonnonläheisenä ja yhteisöllisenä asumisen esimerkkikohteena. Keskiöön nostettiin alueen vetovoiman parantaminen ja uusien asukkaiden houkuttelevuus.

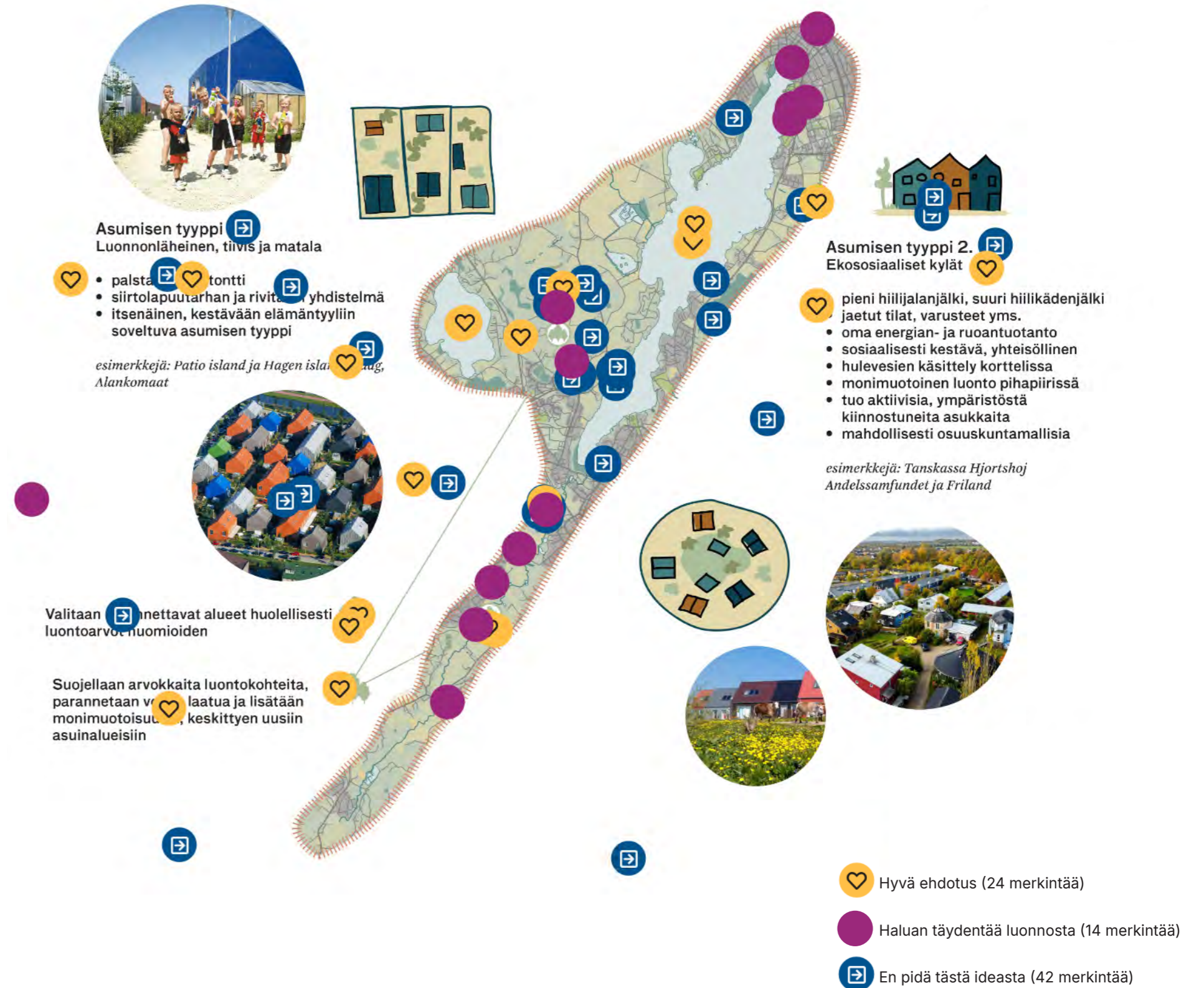
Toisessa luonnoksessa keskeisenä strategiana esitettiin muutostekävän ja ekologisen asumisen lisäämistä tarkastelualueen rajauksen sisällä siten, että alueen luontoarvot säilytetään ennallaan ja niitä vahvistetaan rakentamisen keinoin. Lähtökohdiana nähtiin, että uudenaikaisille luontoa ja asumista yhdistäville ratkaisuille olisi kysyntää laajemminkin, jopa kansainvälisesti.

Strategiaan liittyvinä toimenpiteinä esitettiin asuinrakentamista lisääviä ja täydentäviä ideoita sekä asuinympäristöä ja yhteisöllisyyttä parantavia toimia. Lisäksi luonnoksessa nostettiin esille asuinrakentamista ja viherympäristöä yhteensovittavia ideoita.

Toiseen luonnokseen saatu palaute

Toiseen kehittämisvision luonnokseen jätettiin yhteensä 24 "Hyvä idea" -merkintää. Tähän luonnokseen kirjattiin eniten kriittisiä huomioita (42 merkintää). Avovastauksena annettiin 41 kommenttia. Suurimmassa osassa kommentteista suhtaudutaan kriittisesti Tuusulanjärven, Tuusulanjokilaakson ja Rusutjärven lähialueiden rakenteellista tiivistämistä kohtaan. Palaute on tarkastelualueella yleisesti koskeva, sillä luonnoksessa esitettiin asuinrakentamisen lisäämistä strategisena tavoitteena ilman tarkempaa tarkastelua sen sijoittumisesta alueella. Palauteessa toivotaan luontoarvojen, kulttuurimaiseman, avariiden peltonäkymien ja virkistysalueiden säilyttämistä sekä vesistöjen kuormituksen ehkäisemistä. Huolta herättää myös uuden rakentamisen kustannukset (liittyen esim. kunnallistekniikkaan ja tulvariski- ja pohjavesialueiden osalta). Yleisten rantojen toivotaan säilyvän kaikkien käytössä.

Myönteisenä nähdään luontoa kunnioittava, pienimuotoinen ja ympäristöön sopiva rakentaminen. Kommentteissa nostetaan esille yhteisöllisten, luonnonläheisten ratkaisujen vahvistaminen uusien laajojen asuinalueiden rakentamisen sijaan. Järvenpään keskustarakenteen yhteyteen nähdään sopivan kaupunkimaista ja yhteisöllistä asumista myös järven äärellä. Anttilan alueelle ehdotettiin luonnonläheisiä omistus- ja vuokra-asuntoja.

Kehittämisvision luonnos 3: Luonto- ja kulttuurimatkailun helmi

Kolmannessa luonnoksessa esitettiin alueen kehittämistä luonto- ja kulttuurimatkailun helmikohteena. Luonnoksessa painotettiin matkailutoiminnan kehittämistä olemassa olevaan potentiaaliin nojaten ja luontoarvot säilyttäen.

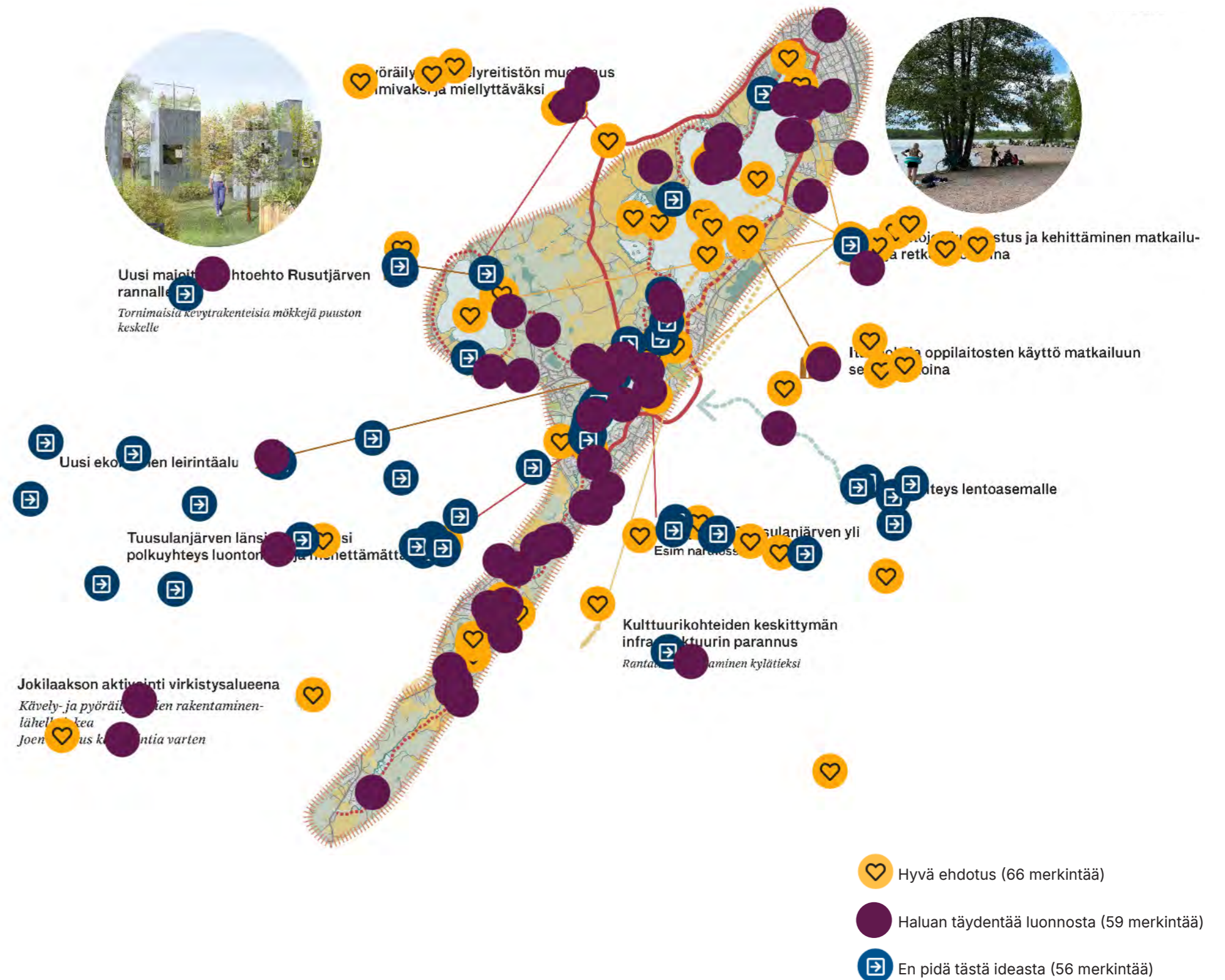
Luonnoksessa alueen kehittämisen strategiseksi lähtökohdaksi nostettiin alueen vetovoiman, maineen ja identiteetin vahvistaminen sekä matkailuun liittyvien palveluiden taloudellisten vaikutusten parantaminen. Tavoitteeksi ei asetettu voimakasta asukas- tai matkailijamäärien kasvattamista (tarkastelualueen sisällä), vaan panostamista ympärivuotisuuden, tapahtumatoiminnan ja nykyisen tarjonnan laadun kehittämiseen.

Matkailua kehittäville toimenpiteille edistetään samalla asukkaiden ulkoilun, virkistytymisen ja kulttuurikohteissa vierailun mahdollisuuksia. Kohteiden saavutettavuutta parannetaan ja olemassa olevien reitistöjen ja kohteiden välisiä yhteyksiä kehitetään. Palveluita parannetaan lisäämällä pienimuotoista ja luonnonläheistä majoitusta sekä kehittämällä olemassa olevia kohteita laadukkaasti. Kulttuuri- ja matkailukohteiden saavutettavuutta lentoasemalta parannetaan.

Kolmanteen luonnokseen saatu palaute

Matkailun kehittämistä painottavaan luonnokseen saatiin toiseksi eniten ideoita kannattavia merkintöjä (66). Toisaalta kriittisiä huomioita kirjattiin tähän luonnokseen eniten (56). Avovastauksena jätettiin 50 kommenttia. Luonnos koetaan luonnonläheiseksi ja Tuusulan kulttuuriperintöä kunnioittavaksi. Ulkoilureittien ja Tuusulan jokilaakson virkistysalueen kehittämistä kannatetaan, samoin matkailutoiminnan maltillisista vahvistamista. Reittien suunnittelussa toivotaan yhteistyötä maanomistajien kanssa. Toisaalta matkailun kasvun vaikutukset kuten luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen, lintujen pesimäalueiden häiriintyminen sekä Paijalan ja Anttilan maaseutumaisen ympäristön pirstoutuminen huolestuttavat vastaajia.

Kehittämisideoina esitetään mm. Anttilan tilan kehittämistä puutarha-, viljely- ja kotieläin keskittymäksi, Vanhankylänniemien leirintäalueen kunnostamista, Tuusulanjärven vedenlaatua parantavien toimien jatkamista, uimarantojen ja venelaitureiden kehittämistä sekä kansalliseen kaupunkipuistoon liittyvän potentiaalisen hyödyntämistä.

Ideointia ja visiosuunnittelua jatkettiin alueen kehittämiseksi kiinnostuneiden asukkaiden, sidosryhmien ja päättäjien kanssa

Loka-marraskuussa 2025 kutsuttiin alueen kehittämiseksi kiinnostuneet asukkaat, keskeiset sidosryhmät ja päättäjät työpajoihin yhteiskehittämään visiota ja sen toteuttamiseen liittyviä toimia.

Työpajoissa esiteltiin visiotyön taustaa, tavoitteita ja etenemistä sekä tutustuttiin kehittämissuunnitelman viimeisimpään luonnokseen. Erityisesti tavoitteena oli pohtia sitä, mitä kehittämissuunnitelman toteuttaminen tarkoittaa käytännössä. Työskentelyn lähtökohtana oli jo tunnistetut tavoite- ja teemakohtaiset toimenpiteet.

Tuusulassa järjestettiin työpajat sekä asukkaille että sidosryhmille. Järvenpäässä toteutettiin vielä toinen asukkaille suunnattu työpaja. Kuntapäättäjille suunnattuun työpajaan Krapin Onnelassa kutsuttiin sekä Järvenpään ja Tuusulan valtuustot että nuorisovaltuustot. Päättäjien työpajassa lähtökohtana oli asukas- ja sidosryhmätyöpajojen tulokset.

Asukas- ja sidosryhmätyöpajojen tuloksissa korostettiin maiseman- ja luonnonhoidon toimenpiteitä (sekä säilyttäviä että hoidollisia toimia), vesistöjen kunnostamisen toimenpiteiden jatkamista sekä toimenpiteiden toteuttamisen resurssoinnin ja vastuutuksen merkitystä. Mahdollinen rakentaminen ja reittien kehittäminen tulisi tehdä luontoarvot huomioiden ja niitä heikentämättä. Lisäksi keskusteltiin maanomistajien roolista – niin vastuista ja velvoitteista kuin oikeuksistakin sekä hyvän yhteistyön ja vuoropuhelun merkityksestä.

Työpajojen tuloksena saatiin myös uusia ideoita ja näkemyksiä järven alueen kehittämiseen. Keskusteluun nostettiin muun muassa Rusutjärven ympäri kiertävän reitin kehittäminen, rantalaiduntamisen mahdollisuudet, Tuusulanjokilaakson kunnostaminen, lauttayhteys järven yli sekä ympärivuotisen sauna- ja uintikohteen kehittäminen ("lake pool").

Kuntien välinen yhteistyö nähtiin tärkeänä samoin kuin kuntien elinvoiman pohjaaminen visioon ja näkemykseen alueen ympäristön tulevaisuudesta.

Matkailun osalta nähtiin, että viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen on tärkeintä ja että palveluiden kehittäminen asukkaiden ehdoilla edistää myös matkailijan mahdollisuuksia ja kiinnostusta.

1. Järviluonnosta huolehtiminen

Jatketaan vesistöjen tilaa parantavia toimenpiteitä	Hyväksi havaittujen toimenpiteiden jatkaminen
Kaavoitetaan järveluonnon ehdoilla	Ei rakenneta järven läheisyyteen
Ylläpidetään järvinäkymiä	Vesipuhvelit natura-alueelle
Säilytetään luonnon, maiseman ja kulttuurimaiseman ehdoilla	Mahdollisimman vähän toimenpiteitä, tarpeen mukaan hoitotoimenpiteitä
Jokilaakson kunnostaminen	Ruoppaus, raivaamista, pajukoiden poisto, melontareittien avaaminen

2. Saavutettavuuden ja yhteyksien parantaminen

Reitistöjen kehittäminen, ylläpito ja parantaminen	Reitti Rusutjärven ympäri
Virkistysreittien ja -mahdollisuuksien parantaminen luonnon ehdoilla	Järvien välinen yhteys
	Yhteys järven yli
	Vältetään väylämäisiä reittejä
Nykyisten virkistysreittien ja -mahdollisuuksien säilyttäminen ja kehittäminen	
Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen	
	Miten paikoitus ratkaistaan?

3. Elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden varmistaminen

Elinvoimaisten kylien säilyttäminen ja vaaliminen	Kyläkoulu, kyläkaavat ja kylien kehittäminen
Ekologinen asuminen, yhteisöllisyys	Ei avata uusia rakentamisen alueita vesistöjen läheisyyteen
Turvallisuuden ja viihtyisyyden varmistaminen	Turvallinen liikkuminen, kevyen liikenteen yhteydet
Erilaisten käyttäjäryhmien tarpeiden huomiointi	
Kulttuuri-identiteetin säilyttäminen ja vaaliminen	Olemassa olevien kohteiden säilyttäminen

4. Matkailun ja vapaa-ajan palveluiden ja toiminnan kehittäminen

Matkailutoiminnan kehittäminen	Laadun nostaminen, erikoisuus, elävyys
Kulttuurin ja matkailun kohteiden nostaminen yhtenäisesti	Taiteen esittämisen parantaminen (tilat)
Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen	Maakuntajärven statuksen hyödyntäminen markkinoinnissa, kohderyhmämarkkinointi
Virkistys- ja vapaa-ajan reitistöjen kehittäminen	Venereitin merkitseminen poijuilla
Virkistyskäytön mahdollistaminen	Nuotiopaikkoja, laituripaikkojen sijoittaminen ja huolto
	Maastopyöräilyreitti Tuusulanjärvi - Rusutjärvi - Nukari - Hyvinkää - Järvenpää

5. Toimintamallien ja yhteistyön rakentaminen

Yksityisten maanomistajien ja osakaskuntien oikeudet	Maanomistajien yhteistyöfoorumi?
Vastuuttaminen	Vastuutahojen tunnistaminen ja nimeäminen
Rahoituksen varmistaminen, resursointi	Järven ja jokien rahoituksen turvaaminen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa
	Käyttäjien kausimaksut (esim. talviuinti)
	EU-rahoitus

Tuusulan kunnan ja Järvenpään kaupungin päättäjien yhteisessä työpajassa lähtökohtana oli asukas- ja sidosryhmätyöpajojen tulokset ja niissä muotoillut tavoitteet ja toimenpiteet (kuvat vasemmalla). Päättäjiä pyydettiin täydentämään ja tarkentamaan toimenpiteitä sekä pohtimaan kenen vastuulla eri toimenpiteiden toteuttaminen on (kuva alla). Lopuksi toimenpiteitä sijoitettiin tuleville vuosille ja arvioitiin kustannuksia.

Tuusulanjärven ja jokilaakson kehittämissuunnitelma: Toimenpiteet

Kuka ja mitä?	2026	2027	2028	2029	Toimenpiteen ja ylläpidon hinta

Toimenpideohjelman kehittämiseen liittyvä verkkokysely

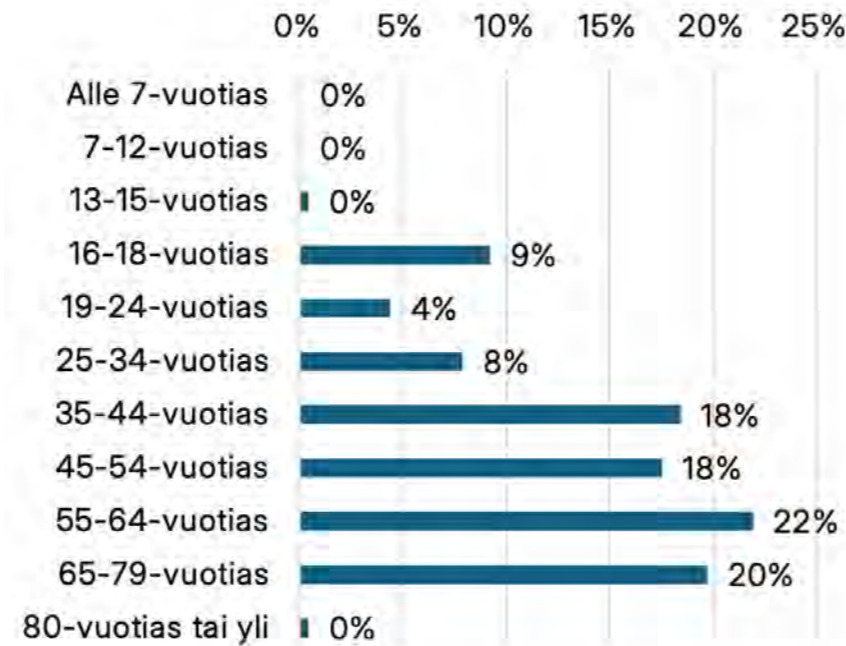
Toimenpiteiden kehittämisessä kiinnitettiin erityistä huomiota nuorten osallistamiseen sekä Tuusulan ja Järvenpään eri palvelualuejen keskinäiseen vuorovaikutukseen. Toimenpideohjelman kehittämiseen liittyvä kaikille avoin verkkokysely oli avoinna 19. - 27.1.2026.

Tammikuussa 2026 toteutetulla kaikille avoimella kyselyllä keuhattiin näkemyksiä vision tavoitteiden ja uudenlaisten alueen kehittämiseen liittyvien ideoiden painottamiseen. Kyselyyn oli nostettu valikoima visiotyön aikana nousseista uudenlaisista ja kiinnostavista toimenpiteistä. Kyselyyn vastasi yhteensä 255 vastaajaa. Vastauksista poistettiin sellaiset, joissa oli vastattu ainoastaan taustatietokysymyksiin (27 vastaajaa). Analyysiin otettiin mukaan 228 vastausta.

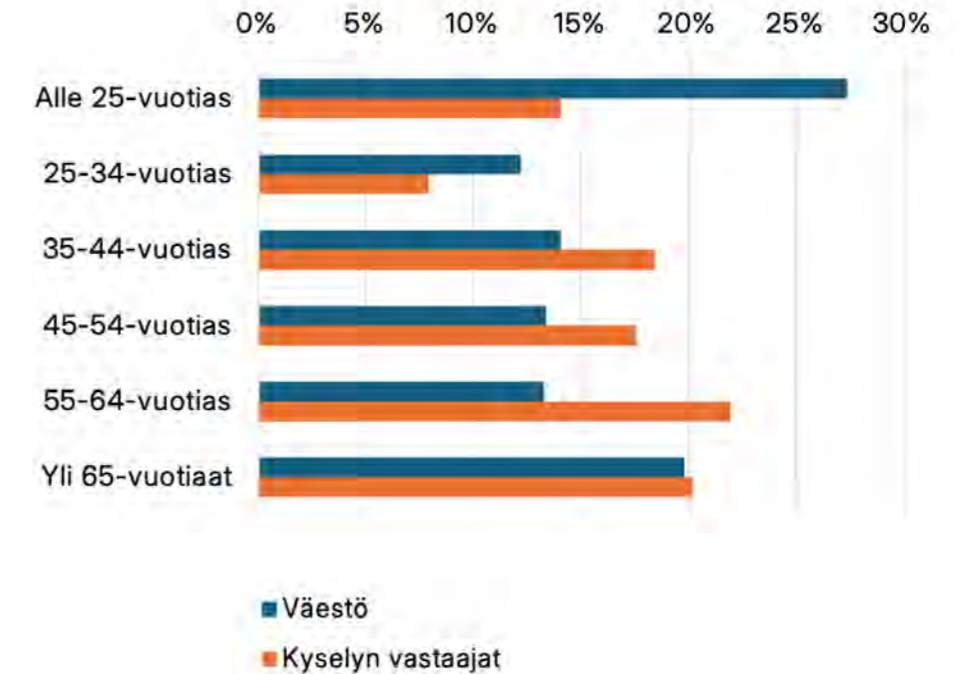
Nuorin vastaaja oli 13-15-vuotias ja vanhin yli 80-vuotias. Ikäryhmien vertailu suhteessa alueen väestötietoihin osoittaa, että alle 25-vuotiaat ovat selkeästi aliedustettuina vastaajissa. Myös 25-34-vuotiaat ovat aliedustettuja suhteessa väestötietoihin. Kyselyllä tavoitettiin 35-64-vuotiaita enemmän suhteessa alueen koko väestön ikäjakaumaan. Valtaosa vastaajista oli naisia (70 %). Suhteessa alueen väestötietoihin, miehet näyttyivät aliedustettuina kyselyn vastaajissa. Valtaosa vastaajista oli Järvenpään tai Tuusulan asukkaita. Jonkin verran tavoitettiin myös vierailijoita tai matkailijoita tai alueen nähtävyyksiin tutustumaan tulleita tai tapahtumavieraita. Yrittäjiä oli 5 % vastaajista ja opiskelijoita 8 %. Opiskelijoita tavoitettiin erityisesti Tuusulan Keudalla järjestetyssä fasilitoidussa vastaamistilaisuudessa.

Mihin ikäryhmään kuulut?
(n=228)

Vastaajien ikä suhteessa väestörakenteeseen
(kysely n=228, väestötiedot n=89 096)

Mikä on suhteesi Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueeseen? (n=228)

Verkkokyselyn tulokset: Kehittämision tavoitteiden ja toimenpiteiden priorisointi

Kyselyssä vastaajia pyydettiin arvioimaan Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueen kehittämision sisältämien tavoitteiden tärkeyttä sekä priorisoimaan visiotyön aikana kerättyjä kiinnostavia toimenpide-ehdotuksia.

Tavoitekokonaisuuksien tärkeys

Verkkokyselyssä esiteltiin Tuusulanjärven, Rusutjärven ja Tuusulanjokilaakson alueen kehittämision neljä tavoitekokonaisuutta ja vastaajia pyydettiin arvioimaan niiden tärkeyttä: 1) Luontoarvojen Tuusulanjärvi ja -jokilaakso, 2) Monipuolinen ja saavutettava Tuusulanjärven ja -jokilaakson alue, 3) Luonnonläheisen elämän ja kulttuurimatkailun helmi, sekä 4) Yhteistyön parantaminen. Valtaosa piti kaikkia tavoitteita melko tai erittäin tärkeinä. Tavoite 3 erottuu hieman muita harvemmin tärkeänä.

Toimenpiteiden priorisointi

Vastaajia pyydettiin arvottamaan visiotyön aikana saatuja uusia ja kiinnostavia toimenpide-ehdotuksia. Priorisointi toteutettiin Maptionnaire-kyselytyökalun osallistuvan budjetoinnin ominaisuudella, jossa käyttäjällä oli mahdollisuus jakaa 150 pistettä eri toimenpiteille haluamallaan tavalla. Kullekin toimenpiteelle oli

määritelty suurpiirteinen pistemäärä. Luku oli pienempi, jos toimenpiteen toteuttaminen edellyttäisi vähemmän resursseja ja suurempi, jos sen katsottiin edellyttävän enemmän resursseja. Vastaaja sai valita niin monta toimenpidettä kuin halusi, kunhan niiden yhteenlaskettu summa ei ylittänyt 150 pistettä. Kaikkia pisteitä ei tarvinnut käyttää. Suosituimmiksi toimenpiteiksi kaikkien vastaajien keskuudessa nousivat "vesitalkkarin" palkkaaminen, helposti saavutettava luontopolku sekä ohjeistukset

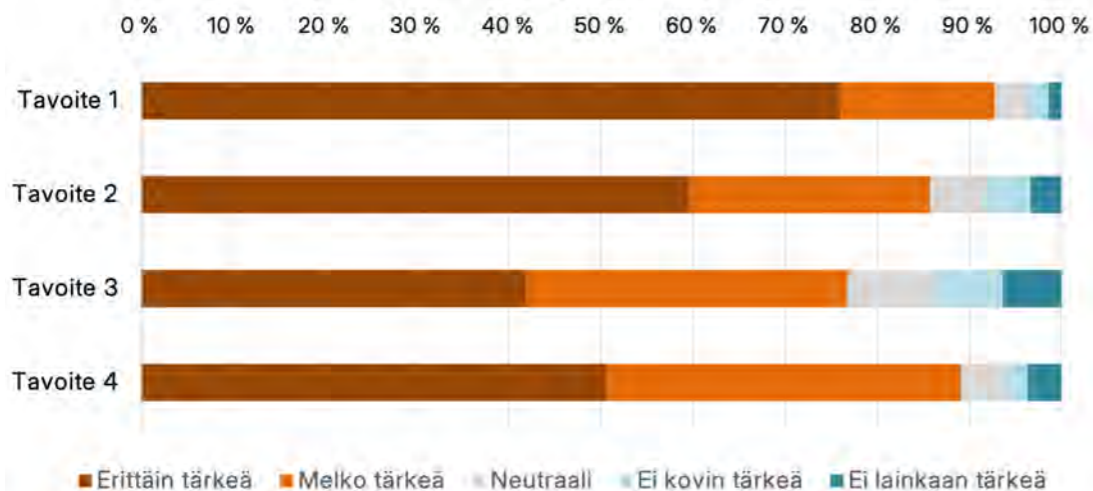
maisemaa muuttavien toimenpiteiden tekemiseen. Yli puolet vastaajista halusi edistää myös eläinten hyödyntämistä järven ja rantojen kunnostamisessa.

Vähemmän kiinnostusta herättäneiden toimenpiteiden suhteen on huomioitava, että osa niistä liittyy tietyn harrastuksen, kuten melonnan, lintujen tarkkailun tai talviuinnin edistämiseen.

Käytössäsi on 150 pistettä, jotka voit jakaa eri toimenpiteille haluamalla tavalla. Mille alla olevista toimenpiteistä ne jakaisit? (n=210)

Kuinka tärkeänä pidät visiotyössä asetettuja tavoitteita?

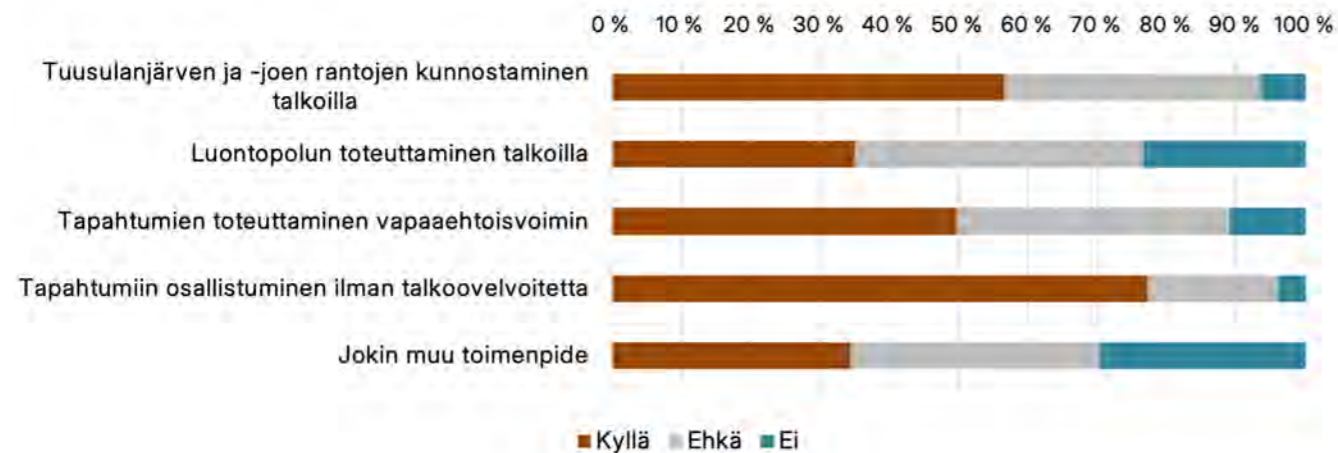

Verkkokyselyn tulokset: Toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuminen

Kyselyssä kartoitettiin lisäksi vastaajien näkemyksiä siitä, minkälaisiin toimenpiteisiin asukkaat olisivat valmiita ja halukkaita osallistumaan. Vastaajista valtaosa uskoo, että asukkaat osallistuvat mieluiten tapahtumiin, joissa ei ole talkoovelvoitetta.

Yli puolet kyselyyn vastanneista uskoo, että asukkaat osallistuisivat järven ja joen rantojen kunnostamiseen talkoilla. Liki puolet vastaajista katsoo, että myös tapahtumien toteuttamiseen voitaisiin osallistua vapaaehtoisvoimin. Luontopolun toteuttaminen talkoilla nähdään mahdollisena epätodennäköisimmin.

Minkälaisiin toimenpiteisiin asukkaat voisivat mielestäsi osallistua? (n=189)

Minkälaisiin toimenpiteisiin asukkaat voisivat mielestäsi osallistua? (alle 25-vuotiaat, n=28)

Verkkokyselyn tulokset: Alle 25-vuotiaiden vastaajien näkökulmista korostuu yhteistyön edistäminen ja luontoarvot

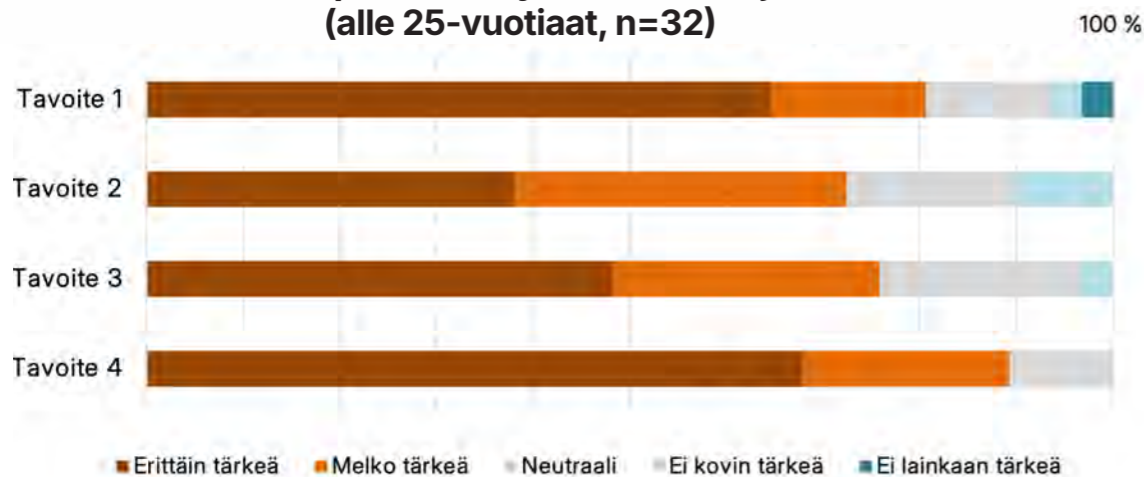
Alle 25-vuotiailta saatiin kyselyyn 32 vastausta. Vastaajat olivat joko Järvenpään tai Tuusulan asukkaita tai alueen oppilaitoksessa opiskelevia. Valtaosa vastaajista oli naisia (72 %) ja iältään 16-18-vuotiaita (66 %).

Vastauksissa näkyy kaikkia vastaajia useammin nuorten neutraali suhtautuminen tavoitteisiin. Valtaosa (yli 70 %) nuoristakin piti kaikkia tavoitteita vähintään melko tärkeinä. Kaikkein todennäköisimmin nuoret pitivät tärkeänä yhteistyön edistämistä.

Toimenpiteistä nuorten vastausten perusteella tärkeimpiä olivat eläinten hyödyntämisen edistäminen järven ja rantojen kunnostamisessa (68 %), Tuusulanjärven ja -joen rantojen kunnostaminen talkoilla (65 %) ja maisemaa muuttavien toimenpiteiden ohjeistuksen selkeyttäminen (61 %).

Yli puolet nuorista vastaajista piti tärkeänä myös vesitalkkarin palkkaamista ja uimarantojen esteettömyyden parantamista. Erona suhteessa kaikkien vastaajien priorisointia koskeviin tuloksiin on, että nuoret pitivät todennäköisemmin tärkeänä uimarantojen esteettömyyttä. Kaikkien vastaajien vastauksissa puolestaan nousi todennäköisemmin tärkeäksi saavutettavan luontopolun toteuttaminen.

Kuinka tärkeänä pidät visiotyössä asetettuja tavoitteita? (alle 25-vuotiaat, n=32)

Uusina toimenpide-ehdotuksina eräs nuori toi esiin tarpeen bussireiteille Ainolan asemalle ja toinen vastaaja ehdotti jokilaakson ruoppaamista ja kalojen istuttamista sinne.

Nuoret näyttivät vastausten perusteella suhtautuvan asukkaiden osallistumiseen myönteisemmin kuin kaikki vastaajat. Liki 80 % piti mahdollisena, että asukkaat voisivat osallistua rantojen kunnostamiseen talkoilla. Kielteisesti osallistumiseen ylipäätään suhtautuvia oli muutama.

Avovastauksissa nuoret mainitsivat auttamisen ja vapaaehtoisuuden tapoina osallistua. Eräs vastaaja katsoi, että osallistumisesta tulisi saada vastineeksi rahaa ja toinen puolestaan ehdotti, että osallistuminen voisi tapahtua kouluajalla. Yhtenä osallistumisasihana mainittiin, että asukkaat voisivat osallistua tapahtumiin liittyvän tiedon jakamiseen.

Opiskelijoita tavoitettiin erityisesti markkinoimalla kyselyä paikan päällä Tuusulan Keudalla 20.1.2026.

Valitse toteuttamisen arvoiset toimenpide-ehdotukset (alle 25-vuotiaat, n=31)

Lundén Architecture Oy
Siltasaarekatu 18-20 A, 2nd Floor

T +358-40-521-3174
E info@lunden.co